

VVIA GENIUS LOCI – onderdeel kleiverwerking

Genius Loci is een project om het industrieel erfgoed van KMO's in de schijnwerper te zetten. Het wordt gefinancierd door de Europese commissie via het COSME-programma. Partners zijn afkomstig uit Italië (de project-leider), Malta, Spanje en Hongarije, terwijl E-FAITH (European Federation of Associations of Industrial and Technical Heritage) zijn know how en netwerk inbrengt.

Dank zij E-FAITH, waar de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie, één van de stichtende leden is, kunnen in Vlaanderen een aantal specifieke projecten opgezet worden, waardoor het erfgoed van een aantal KMO-sectoren zich Europees zal kunnen profileren.

Eén van de prioritaire thema's van 'Genius Loci' heeft betrekking op ***klei en kleiverwerking***, en daar kunnen we vanuit Vlaanderen natuurlijk mooi op inspelen.

Bedoeling is een toeristisch programma uit te werken rond klei en kleiverwerking in Vlaanderen, met de Rupelstreek als centrum, en daarnaast een aantal andere sites als 'losstaande' elementen toe te voegen en te beschrijven.

Het toeristisch bezoek moet ofwel kunnen gegidst worden (enkel in het verslag opgeven waar men gidsen kan bestellen) ofwel via een brochure – mogelijk later een app – ontsloten worden.

Als voorbereiding op het project werden in heel Europa via alle mogelijke wegen vragenlijsten verspreid, waarmee belangstellende organisaties, musea, historische sites en traditionele bedrijven zich voor begin oktober konden aanmelden. Het aantal binnengelopen antwoorden overtrof vele keren de verwachtingen. Op dit ogenblik wordt de massa aanvragen aan een selectieprocedure onderworpen.

Aan de geselecteerden zal, via een subsidie van de Europese Commissie, een gratis industrieel erfgoed 'Industriana'-label toegekend worden. Voor onze drankensector, en zoals de stand van zaken nu is, schatten we dat we er daar minstens een tiental van binnenhalen. Voor Vlaanderen liepen er drie ingevulde vragenlijsten binnen, en we hopen (vermoeden) dat aan elk daarvan een label toegekend wordt.

Een aantal sites, die zeker bij het project betrokken kunnen worden, leverden echter geen kandidatuur in. Misschien zijn ze het indertijd vergeten. Ofwel zagen ze het belang ervan (nog)niet in. Mogelijk zijn ze nog op te vissen om binnen het globale project toch nog een rol te spelen, maar dan voorlopig zonder label.

De kostprijs van het maken van de labels en de software worden nu gedragen door een tussenkomst van de Europese Commissie. Na afloop van het Genius Loci-project en van deze testfase zal echter nagegaan worden in welke mate labels en de achterliggende diensten tegen kostprijs kunnen aangeboden worden (nu ligt die kost iets boven de € 150,- gedragen wordt door de Europese subsidies). Mogelijk kan dan op die wijze een oplossing geboden worden.

Een Europees systeem van 'labels' met QR-code zal in elk geval de basis van de ontwikkeling worden. Hiermee zullen collecties, sites, organisaties zich kunnen presenteren aan voorbijgangers, bezoekers – en ook via internet. Aanvullend wordt gedacht om daar een reeks andere producten aan te koppelen zoals brochures, thematische websites, apps, enz... Dit hangt echter af van de dynamiek die door het huidige Genius Loci-programma

gegenereerd wordt.

Daarom wordt van elke deelnemende regio eveneens verwacht dat voor elk thema de nodige 'achtergrondinformatie' samengesteld wordt – noem het een 'brochure' – die nadien naar verschillende presentatievormen kan vertaald worden.

Zo wordt voor de sector van de *kleiverwerking* in Vlaanderen bv verwacht

- Een algemene tekst over geologie van de klei – indien mogelijk in Europa, om dan ook verwijzingen mogelijk te maken naar de andere partner-landen (Hongarije, Italië, Malta en Spanje)
- Een algemene tekst over de kleilagen in België (mety nadruk op Vlaanderen)
- Een algemene tekst over de geschiedenis van de baksteenproductie in Vlaanderen – volgens een reportage van een aantal jaren geleden op BBC zou de techniek van het bakstenen maken heruitgevonden zijn in Vlaanderen (nadat de techniek verloren ging na de Romeinse tijd) – er werd o.m. verwezen naar de abdij van ter Duinen in Koksijde. Als dat bv kan aangetoond worden dan zitten we gebreideld om dit op de Europese markt te 'verkopen'
- Een algemene tekst over de steenbakkerijen van de Rupelstreek
- Teksten over en voorstellingen van andere toepassingen van klei (pannen, drainagebuizen, pottenbakkerijen, keramiek,...), sites en collecties die hiermee verband houden

PAS OP: de voertaal van het project is Engels – teksten dienen dus in die taal geredigeerd te worden

Medewerking ?

Het realiseren kan echter niet zonder een team van personen en organisaties die zich achter het project scharen, en bereid zijn hun medewerking, advies en inhoud te leveren.

Wij doen dan ook een beroep op iedereen, personen, organisaties, instellingen, bedrijven om zich – mee – te engageren om dit project te laten welslagen.

Neem daarvoor contact met het algemeen secretariaat van de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw – bij voorkeur via het contactformulier op onze website :

<http://www.industrieelerfgoed.be/contact>

In de loop van januari zullen alle belangstellenden uitgenodigd worden voor een bespreking / brainstorming in Brussel

De namen van alle medewerkers en van de medewerkende organisaties worden naderhand op alle publicaties vermeld. De namen van auteurs worden vermeld bij hun bijdragen en teksten, en de rechten van de auteurs worden niet beperkt.

De namen van de makers van foto's worden vermeld – pas op: voor alle foto's en afbeeldingen moet een akkoord gegeven worden dat ze in publicaties of elektronische vorm mogen gebruikt worden

Na afloop van het project zal via VVIA nagegaan worden op welke wijze de resultaten verder kunnen gevaloriseerd worden,...